

Svar på frågorna 2024/25:282 och 2024/25:288 av
Olle Thorell (S) Tillgång till hälso- och sjukvård respektive En
jämlik och tillgänglig vård

Olle Thorell har frågat mig hur jag avser att agera för att motverka den utveckling som får Sverige att tappa mark på området tillgång till hälso- och sjukvård. Olle Thorell har också frågat mig vilka åtgärder jag avser att vidta för att motverka de växande skillnaderna i tillgången till hälso- och sjukvård och säkerställa att vården i Sverige fortsatt är jämlik och tillgänglig för alla.

Inledningsvis vill jag framhålla att hälso- och sjukvården primärt är ett ansvar för direktvalda politiker på kommun- och regionnivå med beskattningsrätt. Sjukvårdshuvudmännen ansvarar för att tillhandahålla god hälso- och sjukvård på lika villkor för hela befolkningen, och kommuner och regioner har stor frihet att välja hur en verksamhet ska bedrivas inom ramen för den kommunala självstyrelsen.

Sverige har en hälso- och sjukvård av mycket hög kvalitet. Samtidigt är det ett faktum att alltför många måste vänta på att få vård och det finns behov av att skapa en närmare, mer jämlik, jämställd och tillgänglig vård i hela landet. Frågan om en jämlik och behovsstyrd vård är prioriterad för regeringen. Regeringen gav i juni 2024 en utredare i uppdrag att analysera och föreslå en ny och stärkt vårdgaranti med väsentligt kortare tidsgränser. Den nya vårdgarantin ska tydligare än idag utgå från patientens behov av vård (dir. 2024:50).

Regeringen driver även på för att regionerna ska öka vårdkapaciteten och avsätter 7,5 miljarder kronor för detta ändamål 2025. Regeringen gör också satsningar på utvecklingen mot en nära och tillgänglig vård med fokus på primärvården, som bland annat syftar till att stärka primärvården i landsbygderna. Regeringens åtgärder utgörs bland annat av ytterligare tillskott av medel till regionerna under 2024. Det sker inom ramen för dels ett sektorsbidrag omfattande 3 miljarder kronor som förstärktes i samband med vårändringsbudgeten för 2024 med ytterligare 6 miljarder kronor, dels fem olika överenskommelser för 2024 mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner, som alla rör olika delar av hälso- och sjukvården, om totalt knappt 9 miljarder kronor. I överenskommelserna nämns flera åtgärder som syftar till att öka tillgängligheten och minska väntetiderna samt till att stödja utvecklingen mot en nära och tillgänglig vård med fokus på

primärvården. Det har varit viktigt för regeringen att ge besked så tidigt som möjligt om medel till regionerna. Regeringen föreslår även i budgetpropositionen för 2025 fortsatta förstärkningar av hälso- och sjukvården i regionerna.

Vidare skyndar regeringen på arbetet med att inrätta en nationell vårdförmedling som innebär att väntande patienter erbjuds vård hos en annan vårdgivare med kortare väntetider oavsett var i landet denna vårdgivare finns. Regeringen föreslår att 250 miljoner kronor avsätts för detta arbete under 2025.

Jag vill också i sammanhanget understryka att personalen är hälso- och sjukvårdens viktigaste resurs och grunden som hälso- och sjukvården vilar på. Regeringen har mot den bakgrunden gett Socialstyrelsen ett uppdrag att ta fram förslag till en nationell plan för att förbättra hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning (S2023/00256). Den nationella planen ska bland annat visa vilka insatser som behövs, både för befintlig och ny vårdpersonal, för att förbättra kompetensförsörjningen. Uppdraget ska slutredovisas senast den 28 februari 2025.

Stockholm den 30 oktober 2024

Acko Ankarberg Johansson